

HET MYSTERIE VAN DE DRIE KWARTEN

Lees ook van Sophie Hannah:

De monogrammoorden

De nieuwe erfgenaam

Sophie Hannah

Het mysterie van de drie kwarten

the house of books

Oorspronkelijke titel: *The Mystery of Three Quarters*
Oorspronkelijk uitgegeven door: HarperCollins Publishers, 2018
© Sophie Hannah, 2018
© Vertaling uit het Engels: Yolande Ligterink, 2018
© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2018
Omslagontwerp: HarperCollins Publisher Ltd.
Omslagontwerp Nederlandse uitgave: Peter de Lange
© Omslagbeeld: HarperCollins Publisher Ltd.
Foto auteur: © Onur Pinar
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 54881
ISBN 978 90 443 54898 (e-book)
NUR 332

www.thehouseofbooks.com
www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Faith Tilleray,
die verder is gegaan en me zoveel heeft geleerd

Inhoud

Het eerste kwart	9
1. Poirot wordt beschuldigd	11
2. Ondraaglijke provocatie	19
3. De derde persoon	26
4. Het buitenbeentje?	34
5. Een brief met een gaatje	49
6. Rowland Rope	55
7. Een oude vijand	63
8. Poirot geeft instructies	70
9. Vier alibi's	74
Het tweede kwart	89
10. Belangrijke vragen	91
11. Smaragdgroen	99
12. Alibi's ontkracht	106
13. Vragen	116
14. Op Combingham Hall	122
15. De plaats van het mogelijke delict	131
16. De man met gelegenheid	138
17. De truc van Poirot	149
18. De ontdekking van mevrouw Dockerill	162
19. Nog vier brieven	169

Het derde kwart	177
20. De brieven komen aan	179
21. De dag van de schrijfmachines	187
22. Het eenzame gele vierkantje cake	189
23. Kwade bedoelingen	194
24. Oude vijanden	205
25. Poirot keert terug naar Combingham Hall	212
26. Het experiment met de schrijfmachines	227
27. De armband en de waaier	231
28. Een niet erg overtuigende bekentenis	238
29. Een onverwachte leraar	243
30. Het mysterie van de drie kwarten	247
Het vierde kwart	261
31. Een briefje voor meneer Porrott	263
32. Waar is Kingsbury?	270
33. De sporen op de handdoek	277
34. Rebecca Grace	286
35. Familie-eer	295
36. De ware schuldige	306
37. Het testament	317
38. Rowland zonder Rope	325
39. Een nieuwe schrijfmachine	329
Dankwoord	333
Over de auteurs	335

Het eerste kwart

1. Poirot wordt beschuldigd

Hercule Poirot glimlachte in zichzelf toen zijn chauffeur de auto bevredigend symmetrisch tot stilstand bracht. Als groot liefhebber van orde en netheid had hij er waardering voor dat de auto precies voor de voordeur van Whitehaven Mansions stond, waar hij woonde. Er kon een rechte lijn worden getrokken van het middelpunt van het voertuig naar het midden van de twee deuren.

De lunch die hij net had genoten, was een *très bon divertissement* gebleken, met uitstekend eten en prima gezelschap. Hij stapte uit, dankte zijn chauffeur hartelijk en wilde net naar binnen gaan toen hij het eigenaardige gevoel kreeg, zoals hij het zelf omschreef, dat iets achter hem zijn aandacht vereiste.

Toen hij zich omdraaide, verwachtte hij niets bijzonders te zien. Het was een milde februaridag, maar misschien had een licht briesje de lucht in beroering gebracht.

Poirot zag echter al snel dat de beroering niet werd veroorzaakt door het weer, hoewel de goedgeklede vrouw die in rap tempo naderde ondanks haar modieuze lichtblauwe jas en hoed wel iets weg had van een natuurkracht. 'Een echte wervelwind,' mompelde hij zacht.

Die hoed vond hij niet mooi. Hij had vrouwen in de stad gezien met soortgelijke hoedjes: een minimaal dingetje zonder enige versiering, dat als een badmuts van stof om het hoofd lag. Een hoed hoorde een rand te hebben of enige opsmuk, vond Poirot. Hij zou in ieder geval meer moeten doen dan het hoofd bedekken. Ongetwijfeld zou hij snel gewend raken aan deze moderne hoeden

en dan zou de mode weer veranderen, zoals altijd.

De lippen van de vrouw in het blauw bewogen, hoewel ze geen geluid maakte. Het was alsof ze repeteerde wat ze zou zeggen als ze eindelijk voor Poirots neus stond. Er kon geen twijfel over bestaan dat hij haar doelwit was. Zo te zien had ze iets onaangenaams op haar lever. Hij deed een stap achteruit toen ze resoluut op hem af beende. Het leek wel een stampede, hoewel de kudde alleen uit haar bestond.

Haar glanzende haar was donkerbruin. Toen ze abrupt voor hem tot stilstand was gekomen, zag Poirot dat ze niet zo jong was als ze van een afstandje had geleken. Nee, deze vrouw was meer dan vijftig jaar oud. Misschien wel zestig. Een dame van middelbare leeftijd, zeer bedreven in het verbergen van de lijnen in haar gezicht. Haar ogen hadden een opvallend blauwe tint, die niet licht, maar ook niet donker was.

‘U bent Hercule Poirot, klopt dat?’ fluisterde ze fel. Kennelijk wilde ze woede overbrengen zonder afgeluisterd te worden, hoewel er niemand in de buurt was.

‘*Oui*, madame. Dat ben ik.’

‘Hoe durft u? Hoe durft u me zo’n brief te sturen?’

‘Madame, neem me niet kwalijk, maar ik geloof niet dat we elkaar kennen.’

‘Doet u maar niet zo onschuldig! Ik ben Sylvia Rule, zoals u heel goed weet.’

‘Nu wel, omdat u me dat net hebt verteld, maar een paar tellen geleden wist ik dat nog niet. U hebt het over een brief...’

‘Moet ik die lasterlijke aantijgingen in het openbaar herhalen? Goed dan, als u erop staat. Ik heb vanmorgen een brief ontvangen, een walgelijke en aanstootgevende brief. En die is ondertekend door u.’ Ze stak haar wijsvinger uit en had Poirot ermee in zijn borst gepord als hij niet opzij was gesprongen.

‘*Non*, madame...’ protesteerde hij, maar zijn ontkenning werd snel de grond in geboord.

‘In die bespottelijke brief beschuldigt u me van moord. Moord! Mij! Sylvia Rule! U beweert dat u bewijzen hebt voor mijn schuld en u adviseert me meteen naar de politie te gaan om te bekennen. Hoe durft u? U kunt helemaal niets bewijzen, om de eenvoudige reden dat ik onschuldig ben. Ik heb niemand vermoord. Ik ben de minst gewelddadige persoon die ik ken. En ik heb nog nooit van ene Barnabas Pandy gehoord!’

‘Ene Barnabas...’

‘Het is monsterlijk dat u uitgerkend mij beschuldigt! Gewoon monsterlijk. Dat laat ik niet zomaar gebeuren. Ik overweeg in alle ernst om mijn advocaat hiervan op de hoogte te stellen, alleen wil ik niet dat iemand weet dat ik zo belasterd word. Misschien ga ik naar de politie. Mijn goede naam is besmeurd! Wat een belediging! Voor een vrouw van mijn aanzien!’

Zo ging Sylvia Rule nog een tijdje door, met een heleboel opgewonden gesis in haar geagiteerde, fluisterende stem. Ze deed Poirot denken aan de donderende, turbulente watervallen die hij op zijn reizen had gezien: indrukwekkend om te bekijken, maar vooral alarmerend door hun meedogenloosheid. De stroom stopte nooit.

Zodra hij er een woord tussen kon krijgen, zei hij: ‘Madame, ik verzeker u dat ik u geen brief heb geschreven. Als u er een hebt ontvangen, is die niet door mij verstuurd. Ook ik heb nog nooit gehoord van Barnabas Pandy. Is dat de naam van de man die u vermoord zou hebben volgens degene die de brief heeft geschreven?’

‘U hebt hem geschreven, probeer me maar niet wijs te maken dat het niet zo is. Dat heeft Eustace u zeker ingefluisterd? U weet beiden dat ik niemand heb vermoord, dat ik zo onschuldig ben als iemand maar kan zijn! U en Eustace hebben dit plannetje samen bedacht om me bang te maken! Echt iets voor hem, later beweert hij natuurlijk dat het allemaal maar een grapje was.’

‘Ik weet van geen Eustace, madame.’ Poirot bleef zijn best doen,

hoewel niets wat hij zei ook maar enige indruk maakte op Sylvia Rule.

‘Hij denkt dat hij geweldig slim is, beslist de slimste man van Engeland! Altijd met die walgelijke grijns op zijn afstotelijke gezicht. Hoeveel heeft hij u betaald? Ik weet dat het zijn idee moet zijn geweest. En u hebt het vuile werk voor hem gedaan. U, de beroemde Hercule Poirot, die vertrouwd wordt door onze trouwe en hardwerkende politiemensen. U bent een oplichter! Hoe hebt u dat kunnen doen? Een vrouw van mijn aanzien belasteren! Eustace zou alles doen om me eronder te krijgen. Alles! Wat hij ook over me heeft verteld, het zijn allemaal leugens!’

Als ze had willen luisteren, had Poirot haar kunnen vertellen dat het niet erg waarschijnlijk was dat hij zou samenwerken met iemand die zichzelf beschouwde als de slimste man van Engeland, niet zolang hijzelf in Londen verbleef.

‘Laat me alstublieft de brief zien die u hebt ontvangen, madame.’

‘U denkt toch niet dat ik die heb bewaard? Ik werd er gewoon misselijk van om hem in mijn hand te houden! Ik heb hem in kleine stukjes gescheurd en in het vuur gegooid. Kon ik dat ook maar met Eustace doen. Jammer dat zo iets tegen de wet is. Ik kan alleen maar zeggen dat degene die dat heeft verboden nooit Eustace kan hebben ontmoet. Als u me nog eens zo belastert, ga ik rechtstreeks naar Scotland Yard. Niet om iets te bekennen, want ik ben volkomen onschuldig, maar om u te beschuldigen, meneer Poirot!’

Voordat Poirot een geschikt antwoord had kunnen formuleren, had Sylvia Rule zich omgedraaid en was ze weggebeend.

Hij riep haar niet terug. Een paar seconden bleef hij zijn hoofd staan schudden. Toen hij de trap van zijn gebouw op liep, mompelde hij in zichzelf: ‘Als zij de minst gewelddadige persoon is, zou ik niet graag de meest gewelddadige ontmoeten.’

In zijn ruime en smaakvol ingerichte appartement werd Poirot opgewacht door zijn bediende. George's stijve glimlach maakte plaats voor een uitdrukking van consternatie toen hij Poirots gezicht zag.

‘Is alles in orde, meneer?’

‘Non. Ik ben verbijsterd, Georges zeg eens: jij weet veel over de hogere regionen van de Engelse beau monde, ken jij ene Sylvia Rule?’

‘Alleen van reputatie, meneer. Ze is de weduwe van wijlen Clarence Rule. Uitstekende connecties. Ik geloof dat ze in de raad van bestuur van verscheidene liefdadigheidsorganisaties zit.’

‘En Barnabas Pandy?’

George schudde zijn hoofd. ‘Die naam ken ik niet. Ik ben gespecialiseerd in de Londense society, meneer. Als meneer Pandy ergens anders woont...’

‘Ik weet niet waar hij woont. Ik weet niet eens of hij nog leeft; wellicht is hij vermoord. *Vraiment*, het is onmogelijk om minder te weten over Barnabas Pandy dan ik op dit moment doe. Maar probeer dat maar eens duidelijk te maken aan Sylvia Rule, Georges. Zij denkt dat ik alles over hem weet! Ze is ervan overtuigd dat ik een brief heb geschreven waarin ik haar ervan beschuldig hem te hebben vermoord, en dat ontken ik ten stelligste. Ik heb die brief niet geschreven. Ik heb geen enkel bericht van wat voor aard ook aan mevrouw Rule gestuurd.’

Met minder zorg dan gebruikelijk zette Poirot zijn hoed af, trok zijn jas uit en overhandigde beide kledingstukken aan George. ‘Het is ronduit onaangenaam om te worden beschuldigd van iets wat je niet hebt gedaan. Je zou in staat moeten zijn die onwaarheden van je af te laten glijden, maar op een of andere manier zetten ze zich vast in je hoofd en vormen een soort schuldspook, een geest in de hersenen of in het geweten! Iemand is er zeker van dat je iets vreselijks hebt gedaan en dat geeft je het gevoel dat het ook zo is, ook al weet je dat het niet waar is. Ik begin te begrijpen,

Georges, waarom mensen misdaden bekennen die ze niet hebben gepleegd.’

George keek onzeker, zoals zo vaak. Engelse discretie, merkte Poirot op, zag er vaak uit als twijfel. Veel uitermate beleefde Engelse mannen en vrouwen die hij in de loop der jaren had ontmoet, zagen eruit alsof ze bevel hadden gekregen alles wat hun werd verteld in twijfel te trekken.

‘Wilt u iets drinken, meneer? Een *sirop de menthe*, als u mij toestaat een suggestie te doen?’

‘Oui. Dat is een voortreffelijk idee.’

‘Ik moet bovendien melden dat er een bezoeker op u zit te wachten, meneer. Moet ik de sirop eerst brengen en hem vragen nog even te wachten?’

‘Een bezoeker?’

‘Ja, meneer.’

‘Wat is zijn naam? Eustace?’

‘Nee, meneer. Het is een zekere heer John McCrodden.’

‘Ah! Dat is een opluchting. Geen Eustace. Ik mag hopen dat de nachtmerrie van madame Rule en haar Eustace is geweken en niet zal terugkeren! Heeft monsieur McCrodden gezegd waarvoor hij komt?’

‘Nee, meneer. Maar ik moet u waarschuwen dat hij nogal boos leek.’

Poirot liet een zucht ontsnappen. Na de meer dan bevredigende lunch nam de middag een teleurstellende wending. John McCrodden was waarschijnlijk niet zo irritant als Sylvia Rule.

‘Ik zal het genot van de sirop de menthe even uitstellen en eerst monsieur McCrodden aanhoren,’ zei Poirot tegen George. ‘De naam komt me bekend voor.’

‘U denkt misschien aan de jurist Rowland McCrodden, meneer?’

‘*Mais oui, bien sûr*, Rowland Rope, de dierbare vriend van de beul. Jij bent te beleefd om hem de *soubriquet* te geven die zo

goed bij hem past, Georges. De galg krijgt geen moment rust van Rowland Rope.'

'Hij heeft verscheidene misdadigers hun rechtmatige straf doen ondergaan, meneer,' beaamde George met zijn gebruikelijke tact.

'Misschien is John McCrodden familie van hem,' zei Poirot. 'Wacht even tot ik rustig zit en laat hem dan binnen.'

George kreeg echter geen kans om John McCrodden binnen te laten, want die liep zonder hulp of introductie al de kamer in. Hij passeerde de bediende en beende naar binnen, waar hij midden op het tapijt bleef staan, alsof hij was gestuurd om de rol van standbeeld te spelen.

'Alstublieft, monsieur, gaat u toch zitten,' zei Poirot met een glimlach.

'Nee, dank u,' zei McCrodden. Zijn stem klonk minachtend en uit de hoogte.

Hij was een jaar of veertig, schatte Poirot. Hij had het knappe gezicht dat je eigenlijk alleen in kunstwerken tegenkwam. Zijn trekken hadden gesneden kunnen zijn door een groot kunstenaar. Poirot had moeite dat gezicht te rijmen met de kleren die hij droeg, die versleten en hier en daar vuil waren. Was hij gewend op een bankje in het park te slapen? Had hij toegang tot de gebruikelijke huiselijke voorzieningen? Poirot vroeg zich af of McCrodden probeerde de voordelen die de natuur hem had geschonken – de grote groene ogen en het goudblonde haar – ongedaan te maken door zich zo afstotelijk mogelijk te kleden.

McCrodden keek woedend op Poirot neer. 'Ik heb uw brief ontvangen,' zei hij. 'Hij is vanmorgen bezorgd.'

'Ik ben bang dat ik u moet tegenspreken, monsieur. Ik heb u geen brief gestuurd.'

Er viel een lange, ongemakkelijke stilte. Poirot was niet van zins overhaaste conclusies te trekken, maar hij was bang dat hij wist welke wending dit gesprek ging nemen. Dat kon toch niet! Hoe

zou dat kunnen? Alleen in zijn dromen had hij eerder dit gevoel gehad: de onheilspellende wetenschap dat je in een hachelijk situatie terecht bent gekomen waar geen kop of staart aan te ontdekken valt, wat je ook doet.

‘Wat stond erin, in die brief die u hebt ontvangen?’ vroeg hij.

‘Dat zou u moeten weten, u hebt hem geschreven,’ zei John McCrodden. ‘U beschuldigt me ervan dat ik een man heb vermoord die Barnabas Pandy heet.’

2. Ondraaglijke provocatie

‘Ik moet zeggen dat ik nogal teleurgesteld ben,’ ging McCrodden verder. ‘Dat de beroemde Hercule Poirot zich laat gebruiken voor zulke onnozelheden.’

Poirot wachtte even voor hij antwoord gaf. Had het aan zijn woordkeuze gelegen dat Sylvia Rule niet naar hem had geluisterd? Dan zou hij met John McCrodden proberen duidelijker en overtuigender te zijn. ‘Monsieur, *s’il vous plaît*. Ik begrijp dat iemand u een brief heeft gestuurd waarin u wordt beschuldigd van moord. De moord op Barnabas Pandy. Tegen dat deel van uw verhaal wil ik niets inbrengen. Maar...’

‘U bent niet in de positie om er iets tegen in te brengen,’ zei McCrodden.

‘Monsieur, geloof me alstublieft als ik zeg dat ik niet de schrijver ben van de brief die u hebt ontvangen. Hercule Poirot neemt moord uiterst serieus. Ik zou...’

‘O, er zal heus geen moord zijn gepleegd,’ viel McCrodden hem met een bitter lachje in de rede. ‘En als dat wel zo is, zal de politie de dader al hebben opgepakt. Dit is een van die kinderachtige spelletjes van mijn vader.’ Hij fronste, alsof er iets verontrustends bij hem was opgekomen. ‘Tenzij dat oude lijk nog sadistischer is dan ik al dacht en me echt zou willen laten ophangen voor een onopgeloste moord. Het zou best eens kunnen. Met zijn meedogenloze vastberadenheid...’ McCrodden brak zijn zin af en mompelde toen: ‘Ja, het is zowaar mogelijk. Daar had ik aan moeten denken.’

‘Uw vader is Rowland McCrodden, de jurist?’ vroeg Poirot.

‘Dat weet u net zo goed als ik.’ John McCrodden had al laten blijken dat hij teleurgesteld was, zo klonk hij ook: alsof Poirot met elk woord dat hij sprak dieper daalde in zijn achting.

‘Ik ken uw vader alleen van reputatie. Ik heb nooit persoonlijk kennis met hem gemaakt of hem gesproken.’

‘U moet de schijn ophouden, uiteraard,’ zei John McCrodden. ‘Hij heeft u ongetwijfeld een aardig bedrag betaald om zijn naam erbuiten te houden.’ Hij keek de kamer rond en leek die voor het eerst echt te zien. Toen knikte hij, alsof hij iets voor zichzelf bevestigde, en zei: ‘Rijke mensen die het geld het minst nodig hebben – zoals u en mijn vader – zijn tot alles bereid om er meer van in handen te krijgen. Daarom heb ik het nooit vertrouwd. Daar had ik gelijk in. Als je er eenmaal aan gewend bent geld te hebben, tast het je karakter aan. U, meneer Poirot, bent daarvan het levende bewijs.’

Poirot kon zich niet herinneren wanneer iemand voor het laatst zoiets onaangenaams, zoiets oneerlijks of zoiets kwetsends tegen hem had gezegd. Hij zei zachtjes: ‘Ik heb mijn hele leven gewerkt voor het algemeen belang, voor de bescherming van onschuldige mensen, en ja, ook voor hen die onterecht worden beschuldigd. Daar hoort u bij, monsieur, maar vandaag hoort Hercule Poirot daar ook bij. Ook ik word vals beschuldigd. Ik ben net zo schuldig aan het schrijven en versturen van de brief die u hebt ontvangen als u bent aan moord. Ook ik ken geen Barnabas Pandy. Dood of levend! Daar houdt de gelijkenis tussen ons echter op, want als u volhoudt dat u onschuldig bent, dan luister ik. Ik denk: deze man zou de waarheid kunnen spreken. Maar als ik...’

‘Bespaar me uw mooie woorden,’ viel McCrodden hem weer in de rede. ‘Als u denkt dat ik meer vertrouwen heb in misleidende woorden dan in geld, reputatie of een van de andere dingen die mijn vader zo op prijs stelt, hebt u het gruwelijk mis. Rowland Rope zal ongetwijfeld wensen dat u hem vertelt hoe ik heb gereageerd op zijn vieze spelletje, dus u kunt hem het volgende zeggen:

ik doe niet mee. Ik heb nooit gehoord van die Barnabas Pandy, ik heb niemand vermoord, dus heb ik niets te vrezen. Ik heb genoeg vertrouwen in het rechtssysteem van dit land om ervan uit te gaan dat ik niet zal hangen voor een misdaad die ik niet heb gepleegd.’

‘Denkt u dat uw vader dat wil?’

‘Dat weet ik niet. Het is mogelijk. Ik heb altijd gedacht dat pa zijn aandacht zou richten op onschuldigen en zal doen alsof ze schuldig zijn, zowel in de rechtszaal als in zijn eigen hoofd, als er ooit geen mensen meer zijn die hij naar de galg kan sturen. Alles om zijn bloeddorst te stillen.’

‘Dat is een opmerkelijke beschuldiging, monsieur. En het is niet de eerste die u uit sinds u bent gearriveerd.’ McCroddens kordate, zakelijke manier van spreken deed Poirot huiveren. Zijn woorden kregen er een zekere objectiviteit door, alsof hij eenvoudige en vaststaande feiten meedeelde.

De Rowland Rope over wie Poirot in de loop der jaren veel had gehoord, was niet de man die zijn zoon hier beschreef. Hij was een grote voorstander van de doodstraf – een beetje te groot naar Poirots zin, want er waren dingen die om terughoudendheid vroegen – ,maar Poirot vermoedde dat McCrodden senior net zo ontzet zou zijn als hijzelf bij het idee dat een onschuldige man of vrouw aan de galg zou eindigen. Als de man in kwestie ook nog eens zijn eigen zoon was...

‘Monsieur, ik heb mijn hele leven nog geen vader ontmoet die zijn zoon ter dood zou willen laten brengen voor een moord die hij niet heeft gepleegd.’

‘O, jawel,’ antwoordde John McCrodden meteen. ‘U kunt zeggen wat u wilt, maar ik weet zeker dat u mijn vader een keer moet hebben ontmoet of in ieder geval moet hebben gesproken en dat u hebt samengezworen om mij te beschuldigen. Nou, u kunt de beste man vertellen dat ik hem niet meer haat. Nu ik zie waartoe hij bereid is zich te verlagen, heb ik medelijden met hem. Hij is geen haar beter dan een moordenaar. En u ook niet, meneer Poirot.’

Dat geldt voor iedereen die er voorstander van is mensen die iets verkeerd doen op te hangen.'

'Is dat uw mening, monsieur?'

'Ik ben mijn hele leven een bron van schaamte en frustratie geweest voor mijn vader, omdat ik weigerde me naar hem te schikken, te doen wat hij wil, te denken wat hij denkt, het werk te doen dat hij voor me had gekozen. Hij wilde dat ik jurist werd. Maar ik wil niet in zijn voetsporen treden en dat heeft hij me nooit vergeven.'

'Mag ik vragen wat uw beroep is?'

'Beroep?' vroeg McCrodden minachtend. 'Ik werk voor mijn brood. Geen belangrijk werk. Geen hoogstaand werk waarmee ik kan spelen met het leven van andere mensen. Ik heb gewerkt in een mijn, op boerderijen, in fabrieken. Ik heb snuisterijen gemaakt voor de dames en ze verkocht. Daar ben ik goed in dingen verkopen. Op dit moment heb ik een marktkraam. Die verschaft me een dak boven mijn hoofd, maar dat is niet goed genoeg voor mijn vader. En omdat hij Rowland McCrodden is, wil hij niet toegeven dat hij heeft gefaald. Nooit.'

'Wat bedoelt u?'

'Ik hoopte dat hij het had opgegeven. Nu zie ik in dat hij dat nooit zal doen. Hij weet dat iemand die beschuldigd wordt van moord zich zal moeten verdedigen. Eigenlijk best slim van hem. Hij probeert me uit de tent te lokken en ziet ongetwijfeld al voor zich dat ik erop zal staan mezelf te verdedigen voor de rechtbank. Om dat te doen, zal ik me moeten verdiepen in de wet, nietwaar?'

Het was duidelijk dat John McCrodden een even grote obsessie had voor Rowland McCrodden als Sylvia Rule voor Eustace.

'U kunt doorgeven dat zijn plannetje is mislukt. Ik zal nooit de man zijn die mijn vader wil dat ik ben. En ik zou graag willen dat hij niet meer probeert met me in contact te komen, rechtstreeks of door middel van een van zijn mannetjes.'

Poirot stond op. 'Wacht hier even, alstublieft,' zei hij. Hij liep de kamer uit en liet de deur wijd openstaan.

Toen Poirot terugkwam, werd hij vergezeld door zijn bediende. Met een glimlach zei hij tegen John McCrodden: ‘U hebt Georges al ontmoet. Ik hoop dat u zojuist hebt gehoord dat ik hem vroeg even bij ons te komen. Ik heb expres harder gepraat om u alles te laten horen wat ik tegen hem zei.’

‘Ja, ik heb het gehoord,’ zei McCrodden verveeld.

‘Als ik nog iets anders tegen Georges had gezegd, zou u dat ook hebben gehoord. Dat heb ik niet gedaan. Dus ik hoop dat wat hij nu gaat vertellen u ervan zal overtuigen dat ik niet uw vijand ben. Alsjeblieft, Georges: vertel!’

George keek verbaasd. Hij was niet gewend om zulke vage instructies te krijgen. ‘Waarover, meneer?’

Poirot keek naar John McCrodden. ‘Ziet u wel? Hij weet het niet. Ik heb hem hier niet op voorbereid. Georges, toen ik vandaag thuiskwam na de lunch, heb ik je iets verteld wat net daarvoor was gebeurd, nietwaar?’

‘Inderdaad, meneer.’

‘Herhaal alsjeblieft wat ik je heb verteld.’

‘Natuurlijk, meneer. U werd aangesproken door een dame die zich voorstelde als mevrouw Sylvia Rule. Mevrouw Rule dacht ten onrechte dat u haar een brief had gestuurd waarin u haar beschuldigde van moord.’

‘*Merci*, Georges. Vertel eens wie was het veronderstelde slachtoffer?’

‘Ene Barnabas Pandy, meneer.’

‘En wat heb ik verder nog gezegd?’

‘Dat u niemand kende met die naam, meneer. Als er zo iemand bestaat, weet u niet of hij leeft of dood is en ook niet of hij vermoord is. Toen u dit aan mevrouw Rule probeerde uit te leggen, wilde ze niet luisteren.’

Poirot keek John McCrodden triomfantelijk aan. ‘Monsieur, misschien wil uw vader dat ook Sylvia Rule zichzelf verdedigt in de rechtbank? Of wilt u nu eindelijk toegeven dat u Hercule Poirot

verkeerd hebt beoordeeld en volkomen onterecht zijn goede naam hebt aangetast? Het zal u misschien interesseren dat madame Rule me er ook van beschuldigde dat ik samenzweer met een van haar vijanden, ene Eustace.’

‘Ik hou vol dat mijn vader hierachter zit,’ zei John McCrodden na een korte stilte. Hij klonk aanzienlijk minder zeker van zijn zaak dan eerder. ‘Hij vindt niets zo leuk als een uitdagend raadsel. Ik moet zeker uit zien te vinden waarom mevrouw Rule dezelfde brief heeft gekregen als ik.’

‘Als iemand helemaal door iets in beslag wordt genomen – u door uw vader en Sylvia Rule door haar Eustace – kleurt dat zijn hele kijk op de wereld,’ zei Poirot met een zucht. ‘U hebt de brief zeker niet meegenomen?’

‘Nee. Ik heb hem verscheurd en de stukken naar mijn vader gestuurd, met een briefje erbij waarin ik hem vertel wat ik van hem denk. En nu vertel ik u hetzelfde, meneer Poirot. Dit pik ik niet. Zelfs de grote Hercule Poirot kan niet zomaar onschuldige mensen van moord betichten.’

Het was een hele opluchting toen John McCrodden eindelijk vertrok. Poirot ging voor het raam staan om het vertrek van zijn bezoeker gade te slaan.

‘Zou u nu uw sirop de menthe willen, meneer?’ vroeg George.

‘*Mon ami*, ik zou wel alle sirop de menthe op de wereld willen.’ Toen tot hem doordrong dat hij misschien verwarring had gezaaid, verduidelijkte hij: ‘Eén glas alsjeblieft, Georges. Slechts één.’

Poirot keerde geagiteerd terug naar zijn stoel. Welke hoop was er dat recht en vrede zouden zegevieren in een wereld waarin drie mensen die samen ergens in verwickeld waren geraakt – drie mensen die onterecht beschuldigd waren: Sylvia Rule, John McCrodden en Hercule Poirot – geen rustig, rationeel gesprek konden voeren dat duidelijk had kunnen maken wat er was gebeurd? In plaats daarvan waren er woede, een bijna fanatieke weigering om een ander standpunt in overweging te nemen en een onophou-

delijke stroom beledigingen geweest. Maar niet van de kant van Hercule Poirot; hij had zich onberispelijk gedragen in deze ondraaglijke provocatie.

Toen George hem zijn sirop bracht, zei hij: ‘Zeg eens zijn er nog anderen die me willen spreken?’

‘Nee, meneer.’

‘Niemand heeft gebeld om een afspraak te maken?’

‘Nee, meneer. Verwacht u iemand?’

‘Oui. Ik verwacht een boze onbekende, of misschien wel meerdere.’

‘Ik weet niet precies wat u bedoelt, meneer.’

Op dat moment rinkelde de telefoon. Poirot stond zichzelf een glimlachje toe. Als een situatie geen ander plezier opleverde, kon je er net zo goed van genieten dat je gelijk had, dacht hij. ‘Daar is hij, Georges, of zij. De derde persoon. De derde van wie weet hoeveel. Drie, vier, vijf? Het is niet te zeggen hoeveel het er zijn.’

‘Hoeveel, meneer?’

‘Mensen die een brief hebben ontvangen waarin ze worden beschuldigd van de moord op Barnabas Pandy, met de vervalste handtekening van Hercule Poirot eronder!’

3. De derde persoon

De volgende dag om drie uur kreeg Poirot bezoek van ene juffrouw Annabel Treadway. Hij wachtte tot George haar binnenliet en merkte dat hij zich verheugde op het gesprek. Voor iemand met een ander temperament was het misschien saai om keer op keer dezelfde beschuldiging aan te moeten horen van een opeenvolging van vreemden, die geen van allen wilden luisteren naar wat tegen hen werd gezegd. Datzelfde kon niet gezegd worden van Hercule Poirot. Deze derde keer was hij vastbesloten zijn zegje te doen. Hij zou juffrouw Annabel Treadway ervan overtuigen dat hij de waarheid sprak. Misschien kon er dan vooruitgang worden geboekt en kon hij wat interessante vragen stellen.

Terwijl hij die nacht wakker had gelegen, had Poirot meer dan genoeg tijd besteed aan het raadsel waarom de meeste mensen, zelfs intelligente personen, zo onlogisch en koppig waren; nu wilde hij graag zijn aandacht richten op Barnabas Pandy. Ervan uitgaand dat er een Barnabas Pandy was, uiteraard. Het was mogelijk dat hij niet bestond, nooit had bestaan, niet meer was dan een hersenspinsel van de briefschrijver.

De deur ging open en George liet een magere vrouw binnen van gemiddelde lengte, met blond haar en donkere ogen en kleren. Poirot schrok toen hij haar zag. Hij had het gevoel dat hij zijn hoofd moest buigen en moest zeggen: 'Mijn deelneming, mademoiselle.' Maar omdat hij geen reden had om aan te nemen dat ze een verlies had geleden, hield hij zich in. Een brief waarin ze van moord werd beschuldigd, kon boosheid of angst oproepen,

maar was niet bepaald een tragedie; het zou iemand niet verdrietig maken, dacht Poirot.

John McCrodden had Poirots kamer gevuld met kille minachting, Annabel Treadway bracht op een vergelijkbare manier verdriet met zich mee. Hartenpijn, dacht Poirot. Hij voelde het net zo scherp alsof het zijn eigen hart betrof.

‘Dank je, Georges,’ zei hij. ‘Gaat u alstublieft zitten, mademoiselle.’

Ze liep haastig naar de dichtstbijzijnde stoel en ging zitten in een houding die niet comfortabel voor haar kon zijn. Poirot zag dat het opvallendste kenmerk in haar gezicht een diepe, verticale groef was die begon tussen haar wenkbrauwen: een scherpe voor die haar voorhoofd keurig in twee stukken leek te verdelen. Poirot besloot er niet meer naar te kijken; hij was bang dat ze het zou merken.

‘Dank u dat ik vandaag kon komen,’ zei ze zachtjes. ‘Ik had verwacht dat u zou weigeren.’ Ze keek Poirot vijf of zes keer aan terwijl ze het zei, maar keek elke keer net zo snel weer weg, alsof ze niet wilde dat hij het zag.

‘Waar komt u vandaan, mademoiselle?’

‘O, die plaats kent u toch niet. Niemand kent hem. Het is op het platteland.’

‘Waarom verwachtte u dat ik zou weigeren u te ontvangen?’

‘De meeste mensen zouden alles doen om te voorkomen dat iemand die zij als een moordenaar beschouwen hun huis in komt,’ zei ze. ‘Meneer Poirot, wat ik u kom vertellen, is... Nou, misschien gelooft u me niet, maar ik ben onschuldig. Ik zou geen vlieg kwaad kunnen doen. Nooit! U kunt niet weten...’ Ze hapte naar adem.

‘Gaat u alstublieft verder,’ zei Poirot vriendelijk. ‘Wat kan ik niet weten?’

‘Ik heb nog nooit iemand pijn gedaan en dat zou ik ook niet kunnen. Ik heb juist levens gered!’

‘Mademoiselle...’

Annabel Treadway had een zakdoek uit haar zak gehaald en dep-

te haar ogen. ‘Vergeef me, alstublieft, als dat opschepperig klinkt. Het was niet mijn bedoeling op te geven van mijn eigen goedheid of prestaties, maar ik heb echt een leven gered. Heel lang geleden.’

‘Een leven? U zei “levens”.’

‘Ik bedoelde alleen dat ik elk leven zou redden dat ik kon redden als ik de gelegenheid had, ook al zou ik mezelf daarvoor in gevaar moeten brengen.’ Haar stem trilde.

‘Is dat omdat u buitengewoon heldhaftig bent of omdat u andere mensen belangrijker vindt dan uzelf?’ vroeg Poirot.

‘Ik... Ik weet niet goed wat u bedoelt. We moeten allemaal anderen vóór onszelf stellen. Ik wil niet doen alsof ik onzelfzuchtiger ben dan de meeste mensen, en dapper ben ik al helemaal niet. Eigenlijk ben ik een verschrikkelijke lafaard. Ik heb al mijn moed bij elkaar moeten rapen om met u te komen praten. Mijn zus Lenore is de dappere bij ons thuis. En u bent ongetwijfeld ook dapper, meneer Poirot. Zou u niet elk leven redden dat u kon redden?’

Poirot fronste. Het was een vreemde vraag. Tot nu toe was dit hele gesprek vreemd verlopen, zelfs voor wat Poirot voor zichzelf ‘het nieuwe tijdperk van Barnabas Pandy’ noemde.

‘Ik heb gehoord over uw werk en ik bewonder u enorm,’ zei Annabel Treadway. ‘Daarom deed uw brief me zoveel pijn. Meneer Poirot, u hebt het helemaal mis. U zegt dat u bewijs hebt, maar ik zie niet hoe dat mogelijk is. Ik heb niets verkeerd gedaan.’

‘En ik heb u geen brief gestuurd,’ zei Poirot. ‘Ik heb u niet beschuldigd – ik beschuldig u niet – van de moord op Barnabas Pandy.’

Annabel Treadway knipperde verbaasd met haar ogen. ‘Maar... ik begrijp er niets van.’

‘De brief die u hebt ontvangen, is niet geschreven door de echte Hercule Poirot. Ook ik ben onschuldig! Deze beschuldigingen zijn verzonden door iemand die zich als mij voordoeft, iedere keer met mijn handtekening eronder.’

‘Iedere keer... Iedere keer? Bedoelt u...’

‘Oui. U bent al de derde in twee dagen die dit tegen me zegt: dat ik u heb geschreven en u heb beschuldigd van de moord op Barnabas Pandy. Gisteren waren het madame Sylvia Rule en monsieur John McCrodden. Vandaag bent u het.’ Poirot keek goed of ze reageerde op de namen van de anderen. Niets.

‘Dus u hebt niet...’ Haar mond bewoog nog even nadat ze was gestopt met spreken. Uiteindelijk vervolgde ze: ‘Dus u denkt niet dat ik een moordenaar ben?’

‘Dat klopt. Op dit moment heb ik geen enkele reden om aan te nemen dat u iemand hebt vermoord. Als u nu de enige was die naar me toe was gekomen met een verhaal over een beschuldigende brief, zou ik me kunnen afvragen...’ Poirot besloot niet het achterste van zijn tong te laten zien en zei met een glimlach: ‘Het is een wrede grap die deze bedrieger met ons heeft uitgehaald, mademoiselle. De namen Sylvia Rule en John McCrodden zijn u niet bekend?’

‘Ik heb nog nooit van ze gehoord,’ zei Annabel Treadway. ‘En grappen horen leuk te zijn. Dit is niet leuk. Het is afschuwelijk. Wie zou zoiets doen? Ik ben niet belangrijk, maar het is choquerend om iemand met uw reputatie zoiets aan te doen, meneer Poirot.’

‘Voor mij bent u buitengewoon belangrijk,’ zei hij tegen haar. ‘Van de drie mensen die deze brief hebben gekregen, bent u de enige die naar me heeft willen luisteren. Alleen u gelooft Hercule Poirot als hij zegt dat hij deze brief niet heeft verstuurd. U geeft me niet het gevoel dat ik gek aan het worden ben, zoals de andere twee. Daarvoor ben ik u zeer dankbaar.’

Er hing nog steeds een zware, verdrietige sfeer in de kamer. Kon Poirot maar een glimlach op het gezicht van Annabel Treadway brengen... Ach, maar dat was een gevaarlijke gedachte. Als je je gevoelens liet spreken, had je oordeel daar altijd onder te lijden. Poirot bedacht dat juffrouw Treadway, ondanks haar weemoedige uiterlijk, ene Barnabas Pandy vermoord kon hebben en ging wat

zakelijker verder: ‘Madame Rule en monsieur McCrodden geloofden Poirot niet. Ze wilden niet luisteren.’

‘Maar ze hebben toch zeker niet beweerd dat u loog?’

‘Helaas wel.’

‘Maar u bent Hercule Poirot!’

‘Dat kan ik niet ontkennen,’ beaamde Poirot. ‘Mag ik vragen of u de brief hebt meegebracht?’

‘Nee. Ik ben bang dat ik hem meteen heb vernietigd. Ik... Ik kon het niet verdragen dat een dergelijke brief bestond.’

‘*Dommage*. Ik had hem graag willen zien. *Eh bien*, mademoiselle, we nemen de volgende stap in ons onderzoek. Wie zou zoveel problemen willen veroorzaken voor u, voor mij en voor madame Rule en monsieur McCrodden? Vier mensen die deze Barnabas Pandy helemaal niet kennen, als hij al bestaat, wat voor zover wij weten...’

‘O!’ Annabel Treadway hapte opnieuw naar adem.

‘Wat is er?’ vroeg Poirot. ‘Zegt u het maar. U hoeft niet bang te zijn.’

Ze keek heel bang. ‘Dat is niet waar,’ fluisterde ze.

‘Wat is niet waar?’

‘Hij bestaat echt.’

‘Monsieur Pandy? Barnabas Pandy?’

‘Ja. Nou, hij heeft bestaan. Hij is dood, ziet u. Maar niet vermoord. Hij is in slaap gevallen en... ik dacht... Het was niet mijn bedoeling u om de tuin te leiden, meneer Poirot. Ik had meteen duidelijk moeten maken... ik dacht gewoon...’ Haar blik flitste van de ene kant van de kamer naar de andere. Poirot voelde dat het in haar hoofd op dat moment een grote chaos was.

‘U hebt me niet om de tuin geleid,’ stelde hij haar gerust. ‘Madame Rule en monsieur McCrodden hielden vol dat ze geen Barnabas Pandy kenden en ik ken hem ook niet. Ik ging er dus van uit dat hetzelfde voor u gold. Vertel me alstublieft alles wat u weet over monsieur Pandy. Hij is dood, zegt u?’

‘Ja. Hij is vorig jaar december overleden. Drie maanden geleden.’

‘En u zegt dat het geen moord was. Dat betekent dat u weet hoe hij dood is gegaan.’

‘Natuurlijk weet ik dat. Ik was erbij. We woonden in hetzelfde huis.’

‘U... U woonde bij elkaar?’ Dat had Poirot niet verwacht.

‘Ja, sinds mijn zevende,’ zei ze. ‘Barnabas Pandy was mijn grootvader.’

‘Hij was meer een vader voor me dan een grootvader,’ vertelde Annabel Treadway toen Poirot haar er eenmaal van had overtuigd dat hij niet boos op haar was. ‘Mijn vader en moeder zijn overleden toen ik zeven was. Grandy – zo noemde ik hem – nam ons toen in huis, Lenore en mij. Lenore is in zekere zin ook een moeder voor me geweest. Ik weet niet wat ik zonder haar zou moeten. Grandy was heel oud. Het is triest als ze ons verlaten, natuurlijk, maar oude mensen gaan dood, nietwaar? Wanneer het hun tijd is.’

Het was zo’n nuchtere uitspraak dat Poirot moest concluderen dat het niet de dood van haar grootvader was die haar zo verdrietig maakte.

Toen sloeg ze een andere toon aan. Er flitste iets in haar ogen toen ze fel zei: ‘Iedereen vindt het veel minder erg als oude mensen doodgaan. Dat is zo verschrikkelijk oneerlijk! “Hij heeft een goed leven gehad,” zeggen ze, alsof dat het draaglijk maakt. Maar als een kind doodgaat, vindt iedereen dat een enorme tragedie. Ik vind elk overlijden een tragedie! Vindt u het niet oneerlijk, meneer Poirot?’

Het woord ‘tragedie’ leek in de lucht te blijven hangen. Als Poirot een enkel woord had moeten kiezen om de vrouw voor hem te beschrijven, had hij dat gekozen. Het was bijna een opluchting dat het nu hardop was uitgesproken.

Toen hij niet meteen antwoord gaf op haar vraag, bloosde Annabel Treadway en zei: ‘Als ik het heb over het overlijden van oude

mensen en dat niemand zich daar veel van aantrekt... Nou, ik bedoelde niet... Ik had het over echt heel oude mensen. Grandy was vierennegentig, wat beslist veel ouder is dan... Ik hoop dat ik u niet heb beledigd.'

Als mensen een onvoorzichtige uitspraak goed wilden maken, veroorzaakten ze soms juist meer consternatie. Ietwat onoprecht zei hij tegen Annabel Treadway dat hij niet beledigd was. 'Hoe hebt u de brief vernietigd?' vroeg hij.

Ze sloeg haar ogen neer.

'Wilt u dat liever niet vertellen?'

'Als je wordt beschuldigd van moord – niet door u, maar in ieder geval door iemand – word je een beetje bang om ook maar iets te vertellen.'

'Dat begrijp ik. Toch zou ik graag willen weten wat u ermee hebt gedaan.'

Ze fronste. *Alors*, dacht Poirot bij zichzelf toen de rimpel tussen haar wenkbrauwen dieper werd. Dat mysterie was in ieder geval opgelost. Fronsens was een gewoonte van haar, al vele jaren. De groef in haar voorhoofd was daar het bewijs van.

'U zult me wel dom en bijgelovig vinden als ik het vertel,' zei ze, terwijl ze haar zakdoek naar haar neus bracht. Ze hilde niet, maar verwachtte misschien dat de tranen snel zouden komen. 'Ik heb met een pen dikke zwarte strepen door elk woord gezet, zodat er niets meer van te lezen was. Ook door uw naam, meneer Poirot. Door elk woord! Daarna heb ik de brief verscheurd en de stukken verbrand.'

'Drie verschillende methoden.' Poirot glimlachte. 'Ik ben onder de indruk. Madame Rule en monsieur McCrodden waren minder grondig dan u, mademoiselle. Er is nog iets wat ik u zou willen vragen. Ik heb het gevoel dat u ongelukkig bent, misschien zelfs bang?'

'Ik heb niets om bang voor te zijn,' zei ze snel. 'Ik heb u al verteld dat ik onschuldig ben. O, als het alleen maar Lenore of

Ivy was die me beschuldigde, dan zou ik wel weten hoe ik ze van het tegendeel moest overtuigen. Dan kon ik gewoon zeggen: “Ik zweer het op het leven van Hoppy”, en dan zouden ze weten dat ik de waarheid vertelde. Alleen weten zij natuurlijk al dat ik Grandy niet heb vermoord.’

‘Wie is Hoppy?’ vroeg Poirot.

‘Hopscotch. Mijn hond. Een allerliefst beestje. Ik zou nooit op zijn leven zweren en dan liegen. U zou ook van hem houden, meneer Poirot. Het is onmogelijk om niet van hem te houden.’ Voor het eerst sinds haar binnenkomst glimlachte Annabel Treadway en de trieste sfeer in de kamer werd iets minder zwaar. ‘Ik moet weer naar hem toe. U zult het wel dwaas vinden, maar ik mis hem verschrikkelijk. Ik ben niet bang, echt niet. Als degene die de brief heeft gestuurd zijn naam er niet onder wilde zetten, is het geen serieuze beschuldiging, vindt u niet? Het is een domme grap, meer niet. Ik ben heel blij dat we het uit hebben kunnen praten. Nu moet ik gaan.’

‘Alstublieft, mademoiselle, ga nog niet. Ik zou u nog graag wat vragen willen stellen.’

‘Maar ik moet echt weer naar Hoppy,’ hield Annabel Treadway vol en ze stond op. ‘Hij moet... En geen van de anderen kan... Als ik er niet ben... Het spijt me. Ik hoop dat degene die die brieven heeft gestuurd u verder geen problemen bezorgt. Dank u wel dat u me hebt willen ontvangen. Goedendag, meneer Poirot.’

‘Goedendag, mademoiselle,’ zei Poirot in een kamer die opeens leeg was, op hemzelf en een achtergebleven gevoel van troosteloosheid na.